

KLAGANDE

Citykyrkan Örebro, 875001-5342

Ombud: Göran Saikoff
Ernst & Young AB
Box 362
701 47 Örebro

MOTPART

Skatteverket
Skattekontoret Skövde
541 84 Skövde

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Karlstads dom den 28 april 2015 i mål nr 2242-13 och 3038-13, se bilaga A

SAKEN

Inkomsttaxering 2011 och 2012
Ersättning för kostnader

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avvisar yrkandet om avdrag för tidigare års underskott.

Med delvis bifall till överklagandet bestämmer kammarrätten att föreningen Citykyrkan Örebro vid beräkningen av det skattepliktiga resultatet ska medges ytterligare avdrag med 350 000 kr för vardera beskattningsåren 2010 och 2011.

Kammarrätten medger föreningen Citykyrkan Örebro ersättning för kostnader i förvaltningsrätten och kammarrätten med sammanlagt 10 000 kr.

YRKANDEN M.M.

Föreningen Citykyrkan Örebro yrkar att den inte ska bli beskattad för hyresintäkter från Stiftelsen Hannaskolan. Föreningen yrkar även ersättning för kostnader för ombud i förvaltningsrätten med där yrkat belopp och i kammarrätten med 144 784 kr inklusive mervärdesskatt och anför följande.

Föreningen anser att den inte ska beskattas eftersom

1. byggnaden används på sådant sätt att hyresinkomsterna är skattefria enligt 7 kap. 7 § andra stycket 3 inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, eller
2. de avdragsgilla kostnaderna i den enligt Skatteverket skattepliktiga delen uppgår till minst samma belopp som de skattepliktiga intäkterna.

Skatteverket har för taxeringsår 2005 utrett föreningens intäkter för uthyrningen till skolan. Utredningen medförde ingen ändring av föreningens taxering. Skatteverket har alltså tidigare bedömt hyresintäkter från Hannaskolan som skattefria. Osäkerheten för föreningen blir stor om Skatteverket tillåts göra en annan bedömning några år senare.

Föreningens byggnad tjänar som kyrkolokal och volymen kan därför anses vara den mest relevanta grunden för att fastställa graden av föreningens användande. De delar av byggnaden som enbart använts av Stiftelsen Hannaskolan uppgår till 455 m³ samtidigt som de delar som enbart föreningen har använt uppgår till 6 804 m³. Här ingår kyrksalen. De samutnyttjade lokalernas volym uppgår till 6 341 m³. Med utgångspunkt i dessa värden framgår att byggnaden till övervägande del har använts i föreningens skattebefriade verksamhet.

Vad gäller ytan kan konstateras att föreningen har nyttjat cirka 80 procent av byggnadens totala yta på 4 277 m². Gården har omfattats av uthyrningen men också använts av föreningen i dess allmännyttiga verksamhet. Även

denna bör därför beaktas vid bedömningen av den yta som föreningen använder.

Kyrksalen har visserligen använts av skolan som aula vid ett fåtal tillfällen per år, men det har också förekommit samutnyttjande av de uthyrda lokalerna. Dessa lokaler är lättillgängliga för föreningen och det är naturligt för föreningen att använda dem. Detta framgår av en film som föreningen åberopar.

Om kammarrätten bedömer att uthyrningen av fastigheten är skattepliktig ska beskattning ändå inte ske. En genomgång av fakturor hänförliga till cirka 14,2 mnkr av totalt aktiverade utgifter på minst 49,7 mnkr visar att föreningen har rätt till avdrag inom det s.k. utvidgade reparationsbegreppet med minst 6,9 mnkr avseende de genomgånga fakturorna. För de flesta av fakturorna yrkas avdrag med 54 procent, vilket motsvarar den ursprungliga byggnadens yta i förhållande till byggnadens yta efter ombyggnationen.

Härutöver bör föreningen medges avdrag för sina kostnader för ersättningslokal för Hannaskolan under tiden för byggnationen. Dessa kostnader var direkta kostnader för att erhålla hyresintäkter och måste beaktas vid beräkningen av det skattemässiga resultatet. Föreningen hyrde bl.a. Vasaskolan i detta syfte. Kostnaderna för hyran av Vasaskolan uppgick till 593 100 kr för beskattningsåret 2010 och 994 752 kr för beskattningsåret 2009.

I den mån avdragsgilla kostnader under 2009 överstiger hyresintäkterna det året måste det skattemässiga underskottet rullas vidare för kvittning senare år.

Skatteverket anser att överklagandet och yrkandet om ersättning ska avslås och anför följande.

Skatteverket fattade aldrig något omprövningsbeslut för taxeringsår 2005 eftersom den utredning som påbörjades aldrig hann slutföras före taxeringsperiodens utgång. Det betyder inte att Skatteverket vid 2005 års inkomsttaxering delade kyrkans uppfattning i skattefrågan. I nu aktuella mål ligger en skatterevision till grund för de beslut som överklagats och Skatteverkets uppfattning beträffande kyrkans uthyrning av lokaler är därför välgrundad.

Vid såväl fastighetstaxeringen som inkomstbeskattningen är det ytterst värdet av de olika byggnadsdelarna som är intressant. För att avgöra hur värdet fördelar sig är arean den vanligaste utgångspunkten. Det är först när en beräkning grundad på ytans fördelning blir missvisande, som andra faktorer kan vägas in. En sådan faktor är hyresvärdet. Det är inte troligt att de betydligt mindre lokaler som kyrkan har använt i sin egen verksamhet skulle inbringa högre hyra vid en uthyrning på den öppna marknaden än de faktiskt uthyrda lokalerna. Kyrksalens takhöjd har inte någon avgörande betydelse vid denna bedömning. Det är inte heller visat att byggnadens volym är den mest rättvisande fördelningsgrunden. Det finns inte skäl att frånga den beräkning som gjorts med byggnadsarean som grund.

Föreningens tidsmässiga utnyttjande av de uthyrda lokalerna ska ställas mot skolans tidsmässiga utnyttjande av samma lokaler. Vid en sådan jämförelse står det klart att föreningen i verkligheten endast har använt de uthyrda lokalerna under en bråkdel av den tid som samma lokaler varit i bruk för skolans räkning. Dispositionsrätten har ingen betydelse här.

Föreningen har inte presenterat någon utredning som styrker rätt till ytterligare avdrag. Föreningens beräkning av kostnadsavdrag innehåller ingen fördelning av kostnaderna mellan den uthyrda delen av byggnaden och den del som kyrkan har använt för egen del. Föreningens fastighet var vid fastighetstaxeringen de aktuella åren indelad som specialbyggnad. Någon uttagsbeskattning har därför inte skett av det hyresvärde som belöper på den del av fastigheten som föreningen själv använt i sin egen verk-

samhet. Avdrag för kostnader bör därför inte medges utöver vad som framgår av de överklagade besluten.

Den hyra som skolan har betalat till föreningen har reducerats under byggtiden. Att kyrkan valt att betala skolans hyreskostnad trots redueringen innebär inte att det är fråga om en avdragsgill kostnad. Förfarandet torde ha sin grund i den intressegemenskap som råder mellan föreningen och skolan.

Det resultat som framgår av Skatteverkets beslut är beräknat utifrån en noggrann genomgång av föreningens räkenskaper. Beräkningarna har således inte gjorts efter skönsmässig grund. Det finns inte någon anledning att fastställa nettointäkten skönsmässigt när det finns ett godtagbart underlag för att beräkna resultatet av den skattepliktiga verksamheten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Vad kammarrätten inte kan pröva

Frågan om tillgodoräknande av underskott från föregående år har inte prövats av underinstanserna. Kammarrätten kan inte som första instans pröva frågan och yrkandet ska därför avvisas.

Vad kammarrätten ska pröva

Frågan i målen är om, och i så fall till vilket belopp, föreningen ska beskattas för inkomster från uthyrning av del av fastigheten Bolmörten 2 i Örebro till Stiftelsen Hannaskolan. Vidare är frågan om föreningen ska beviljas ersättning för kostnader i målen.

Är föreningens inkomster från uthyrning av Bolmörten 2 skattepliktiga?

Lika med förvaltningsrätten anser kammarrätten att föreningens fastighetsuthyrning inte omfattas av de undantag från beskattning som anges i 7 kap. 7 § andra stycket 2 och 7 kap. 21 § första stycket IL. Frågan är då om undantag ska göras på den grunden att fastigheten till övervägande del

har använts i föreningens verksamhet som sådan, 7 kap. 7 § andra stycket 3 IL med hänvisning till 3 kap. 4 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152), förkortad FTL. Med övervägande del menas mer än 50 procent.

Vad gäller vilken beräkningsgrund som ska användas anges i förarbetena till FTL bl.a. följande. Om de olika byggnadsdelarna är någorlunda jämförbara bör huvudsakligheten bedömas utifrån enkla storleksmått som m² golvyta eller m³ bruttovolym. Om delarna har olikartad utformning och beskaffenhet bör istället huvudsakligheten avgöras med ledning av delarnas värde. Det kan vara befogat att använda sig av mer än en bedömningsgrund, och i komplicerade fall bör det göras en helhetsbedömning för att resultatet ska bli så rättvisande som möjligt. Bedömningsgrunder som nämns är bl.a. hyresvärde, area, volym och anläggningskostnader, SOU 1979:32 s. 195-196 och prop. 1979/80:40 s. 62.

I detta fall finns inte underlag för att göra någon bedömning grundad på hyresvärde eller anläggningskostnader. De bedömningsgrunder som kan bli aktuella är därför främst area och volym.

Vid en beräkning utifrån arean framgår att skolan har hyrt 68 procent av föreningens lokaler, vilket tyder på att lokalerna inte till övervägande del har använts i föreningens verksamhet. Enligt föreningen har en del av de uthyrda lokalerna samutnyttjats och klart mer än 50 procent av byggnadsytan har därför faktiskt använts i föreningens verksamhet. Med hänsyn till den intressegemenskap som finns mellan föreningen och skolan ifrågasätter kammarrätten inte att lokalerna har samutnyttjats till viss del. Dock finns det inte något stöd för att ett sådant samutnyttjande, som dessutom ofta kan vara svårt att beräkna tidsmässigt, har någon betydelse för bedömningen av vilken yta som används i föreningens verksamhet. En beräkning grundad på area ger alltså inte stöd för att lokalerna till övervägande del har använts i föreningens verksamhet.

Om byggnadens volym istället tas till utgångspunkt för bedömningen visar föreningens beräkningar att övervägande del får anses ha använts i föreningens verksamhet. Vid denna beräkning får byggnadens kyrksal avgörande betydelse till följd av dess takhöjd.

Vid den helhetsbedömning som till sist bör göras beaktar kammarrätten att byggnadens karaktär, utformning och användningsområde i övrigt är sådan att kyrksalen inte framstår som den dominerande byggnadsdelen. Kammarrätten fäster också vikt vid att fastigheten – på grund av uppgifter som lämnats av föreningen – under de aktuella åren har varit taxerad som specialbyggnad (skola). Mot denna bakgrund anser kammarrätten att föreningen inte har gjort sannolikt att fastigheten till övervägande del har använts i föreningens verksamhet som sådan. Föreningens inkomst från innehav av fastigheten Bolmörten 2 är därför inte heller undantagen från beskattning enligt 7 kap. 7 § tredje stycket 3 IL.

Skattemässigt resultat

Den ersättning som föreningen har fått för uthyrningen av lokaler till skolan utgör intäkt i föreningens skattepliktiga verksamhet. Frågan är hur det skattemässiga resultatet ska beräknas.

Skatteverket har vid sin beräkning av resultatet fördelat föreningens kostnader mellan föreningen och skolan utifrån de uppgifter om användningen av lokalerna som föreningen enligt Skatteverket har lämnat vid utredningen. Fördelningen utgår från att skolan hyr 68 procent av fastigheten och innebär i huvudsak att motsvarande del av de gemensamma kostnaderna har hänförs till fastighetsuthyrningen.

Föreningen har uppgett att det därutöver finns dels utgifter för ersättningslokaler, dels aktiverade utgifter i bokföringen som kan kostnadsföras. Enligt föreningen överstiger de sammanlagda kostnaderna därför de skattepliktiga intäkterna för respektive år. Föreningen har gett in fakturor gällande hyra av

ersättningslokaler samt en del fakturor som den anser avser utgifter som faller under det s.k. utvidgade reparationsbegreppet i 19 kap. 2 § IL. De senare fakturorna avser bl.a. byggmaterial, konsult- och arbetskostnader.

Hysesavtalet mellan föreningen och skolan anger att hyran reduceras för de månader som ombyggnationen pågår. I avtalet anges inget om att föreningen ska stå för skolans hyreskostnad för alternativa lokaler, vilket talar för att detta inte är en kostnad som ska bäras av föreningen. Föreningen har därför inte gjort sannolikt att den har rätt till avdrag för kostnader för alternativ skollokal.

Utgifter för reparation och underhåll av en byggnad får dras av omedelbart även om utgifterna har aktiverats. Detsamma gäller utgifter för sådana ändringsarbeten som kan anses normala i den skattskyldiges näringsverksamhet och inte innebär en väsentlig förändring av byggnaden. Detta framgår av 19 kap. 2 § IL.

Av utredningen framgår att byggnaden har varit föremål för omfattande arbeten bestående av såväl om- och tillbyggnad som reparationer. Det bokförda värdet på byggnaden har höjts från 11,4 mnkr vid bokslutet 2008 till 61,1 mnkr vid bokslutet 2011. Med hänsyn härtill anser kammarrätten att det är sannolikt att viss del av de utgifter som aktiverats är sådana utgifter som får dras av omedelbart. Frågan är då med vilka belopp direktavdrag bör medges respektive taxeringsår.

Av ovanstående följer att i här aktuellt fall kan direktavdrag endast medges för utgifter för ändringsarbeten på den ursprungliga delen av byggnaden i den mån

- a) de kan anses normala i föreningens näringsverksamhet,
- b) inte innebär en väsentlig förändring av byggnaden,
- c) kan hänföras till den del av byggnaden som använts endast av skolan och
- d) avdrag inte redan medgetts genom värdeminskningssavdrag.

Föreningen har ansett sig bedriva skattefri verksamhet och har därför inte sett någon anledning till att särskilja utgifter som kan omfattas av rätten till direktavdrag i bokföringen. Utredningen medger därför inte en exakt beräkning. Något hinder mot att göra en uppskattning av avdragens storlek finns dock inte. Med beaktande härav, och med hänsyn till att bevisbördan för rätten till avdrag och dess storlek ligger på den skattskyldige, finner kammarrätten vid en sammantagen bedömning att föreningen vid beräkningen av det skattepliktiga resultatet ska medges ytterligare avdrag med skäliga 350 000 kr för vardera beskattningsåren 2010 och 2011. Överklagandet ska därför delvis bifallas.

Ersättning för kostnader

Citykyrkan Örebro får delvis bifall till sin talan och det finns därför förutsättning att bevilja ersättning för de kostnader som skäligen behövts för att ta tillvara föreningens rätt. Vid en samlad bedömning finner kammarrätten att ersättning ska beviljas med sammanlagt 10 000 kr avseende både förvaltningsrätten och kammarrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 3).

Gertrud Forkman

Maria Lindvall
referent

Andreas Sundberg

/Linnéa Fornehed

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD****DOM**
2015-04-28
Meddelad i
KarlstadMål nr
2242-13
3038-13**KLAGANDE**Citykyrkan Örebro, 875001-5342
Box 7
701 40 ÖrebroOmbud: Göran Saikoff
Ernst & Young AB
Box 362
701 47 Örebro**MOTPART**Skatteverket
Skattekontoret i Skövde
541 84 Skövde**ÖVERKLAGAT BESLUT**Skatteverkets beslut 2012-12-20 dnr 450 867714-12/5472 samt beslut
2013-06-14 dnr 82-2768804**SAKEN**Inkomsttaxering 2011 och 2012
Ersättning för kostnader**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om ersättning för kostnader.

Dok.Id 121187

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 568 651 12 Karlstad	Rådhuset, Stora torget	054-14 85 00 E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se	054-14 85 30	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Skatteverket beslutade i omprövningsbeslut att påföra Citykyrkan Örebro inkomst av näringsverksamhet för taxeringsår 2011 med 1 668 790 kr och för taxeringsår 2012 med 2 059 933 kr hänförligt till skattepliktig uthyrning av fastighet. Skatteverket anser att föreningens fastighetsuthyrning av del av egen ägd näringsfastighet till en stiftelse som bedriver skol-, förskole- och fritidsverksamhet inte kan undantas från beskattning. Fastighetsuthyrningen härrör från en verksamhet som är klart skild från föreningens övriga verksamheter och utgör därmed en självständig näringsverksamhet/förvärvskälla.

Citykyrkan Örebro (föreningen) yrkar att förvaltningsrätten ska bestämma beskattningen i enlighet med lämnad inkomstdeklaration vid 2011 och 2012 års taxeringar. Föreningen yrkar vidare ersättning för biträdeskostnader. Föreningen anför huvudsakligen följande till stöd för sin talan.

Föreningen anser att hyresintäkterna från Stiftelsen Hannaskolan är skattefria. Föreningen använder övervägande del av byggnaden i sin egen allmännyttiga verksamhet. Ett alternativt stöd för skattefrihet är att föreningens uthyrning är skattefri i enlighet med HFD mål nr 3391-10. Uthyrning till skolan medför att ändamålskravet uppfylls. I vart fall innebär Stiftelsen Betjäna Stadens verksamhet i lokalerna, samt det faktum att byggnaden upplåts till ideella föreningars verksamhet att ändamålskravet uppfylls. För det fall domstolen finner att hyresintäkten är skattepliktig, är Skatteverkets beräkning av vinsten felaktig. Fördelningen av utgifter för personal, räntor och ombyggnation är felaktig.

Skatteverket vidhåller beslutet vid den obligatoriska omprövningen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om inkomst från fastigheten Bolmörten 2 i Örebro ska anses härröra från sådan användning som medför skattefrihet för Citykyrkan Örebro.

En huvudprincip vid inkomstbeskattningen är att bevisbördan ligger på Skatteverket i fråga om intäkter och på den skattskyldige beträffande avdrag. Om Skatteverket gör gällande att den skattskyldige har haft en viss inkomst måste Skatteverket kunna bevisa detta för att påståendet ska godtas av domstol vid taxeringen. Utredningen och bevisningen måste ha sådan kvalitet att det framstår som sannolikt att det förhåller sig på det sätt som Skatteverket eller den skattskyldige påstår. Bevisbördan kan övergå på motparten när den andra parten kommit med utredning och bevisning som uppfyller beviskravet.

Beskattning av fastighet

En ideell förening är bara skattskyldig för inkomst av yrkesmässig och självständig näringsverksamhet om föreningen uppfyller fyra villkor, ändamålskravet, verksamhetskravet, fullföljdskravet och öppenhetskravet (7 kap. 7 § och 13 kap 1 § inkomstskattelagen [1999:1229] IL).

I målen är otvistigt att föreningen uppfyller dessa ändamål och föreningen är således endast skattskyldig för inkomst från yrkesmässig och självständig näringsverksamhet.

En inskränkt skattskyldig förening så som Citykyrkan Örebro är dock inte skattskyldig för inkomst som avser fastighet om inkomsten till huvudsaklig del kommer från verksamhet som är ett direkt led i främjandet av sådana ändamål som framgår av ändamålskravet eller som har annan naturlig anknytning till sådana ändamål eller att verksamheten av hävd utnyttjas för att finansiera finansiellt arbete. Inkomst från innehav av fastighet som

används i föreningens verksamhet som sådan är också undantagen från beskattning. (7 kap. 7 § 2st. IL).

Av utredningen framgår att föreningens ändamål är att bedriva religiös verksamhet. Det framgår vidare att föreningen mot hyra upplåtit del av fastigheten till Stiftelsen Hannaskolan (stiftelsen) som bedriver skol-, förskole- och fritidsverksamhet. Föreningen anför att en stor del av fastigheten samutnyttjas, dvs. används av både skolan och föreningen. Genom hyresavtalet får Citykyrkan Örebro nyttja stiftelsens lokaler när stiftelsen inte själv använder dem. I lokalerna bedriver Citykyrkan Örebro en rad aktiviteter så som barnverksamhet och olika kursverksamheter under helger och kvällar.

Förvaltningsrätten anser inte att fastighetsuthyrningen i dessa mål kan anses utgöra ett direkt led i främjandet av föreningens ändamål, dvs. bedriva religiös verksamhet. Förvaltningsrätten finner inte heller någon annan naturlig anknytning till ändamålet. Fastighetsuthyrningen kan inte heller anses som en hävdvunnen finansieringskälla. Vid prövning enligt 7 kap. 7 § 2 stycket 2 p. IL ska överklagandena således avslås.

Fråga är då om fastigheten kan anses användas i föreningens verksamhet (7 kap. 7 § 2 stycket 3p. IL). Av de ritningar föreningen lämnat gällande fastigheten framgår att stiftelsen (skolan) hyr 68 procent av lokalerna och att en stor del utnyttjas av både föreningen och stiftelsen. Uppgifter om vilka aktiviteter föreningen bedriver och i vilken omfattning dessa bedrivs i de samutnyttjade lokalerna har dock inte framkommit under utredningen. Förvaltningsrätten finner inte att vad föreningen anför om faktiskt nyttjande medför att det finns skäl att frångå den jämförelsegrund som använts, dvs. ytan på hyrda lokaler enligt hyresavtalet. Den övervägande delen av ytorna har därmed inte använts i föreningens verksamhet. Vid

prövning enligt 7 kap. 7 § 2 stycket 3p. IL ska överklagandena således avslås.

Fastigheten har vid fastighetstaxering indelats som specialbyggnad (skolbyggnad). Föreningen är frikallad från skattskyldighet för inkomst av fastigheten i den mån inkomsten härrör från sådan användning som gör att byggnaden enligt 2 kap 2 § fastighetstaxeringslagen ska indelas som specialbyggnad (7 kap. 21 § IL). Föreningens inkomst av fastigheten utgörs av hyra som stiftelsen erlagt för nyttjande av fastigheten för skoländamål. Av RÅ 1991 ref 36 framgår att ägarens inkomst av en fastighet, som används för undervisning vid skola, anses härröra från denna användning endast om ägaren själv bedrivit verksamheten. Eftersom föreningen inte själv bedrivit skolverksamheten i fastigheten är föreningen inte frikallad från skattskyldighet för inkomsten av fastigheten. Vid prövning enligt 7 kap. 21 § IL ska överklagandena således avslås.

Skattemässigt resultat

Skatteverket har beräknat det skattemässiga resultatet och fördelat kostnader mellan de lokaler föreningen hyrt ut och de lokaler föreningen själv använt. Fördelningen har enligt Skatteverket skett utifrån hyresavtalet och de uppgifter föreningen lämnat om verksamheten.

Föreningen anför att den större delen av räntekostnaderna är hänförlig till skoldelen. Föreningen anför även att en stor del av personalkostnaderna samt aktiverade kostnader faller in under det s.k. utökade reparationsbegreppet. Föreningen menar att av anskaffningsvärdet kanske så mycket som 25 procent egentligen borde hänföras till det utökade reparationsbegreppet. Det är den skattskyldige som har bevisbördan då avdrag yrkas för kostnader. Det är således föreningen som ska göra sannolikt att en större del av räntekostnaderna är hänförliga till hyresinkomsten samt att en större del av personal- och aktiverade

kostnader faller in under det s.k. utvidgade reparationsbegreppet.

Föreningen har inte lämnat några närmare uppgifter om vilka kostnader som avses. Förvaltningsrätten finner det därför inte sannolikt att det är på det sätt föreningen vill påvisa. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

Ersättning för kostnader

Föreningen har inte vunnit bifall till sina yrkanden i målen. Frågan i målen kan inte anses vara av betydelse för rättstillämpningen och det finns inte heller synnerliga skäl för ersättning (43 kap. 1 § skatteförfarandelagen [2011:1244] SFL). Föreningen har därför inte rätt till ersättning för kostnader i förvaltningsrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3104/B).

Hans-Erik Jonasson

I avgörandet har även tre nämndemän deltagit.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens dom/beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten. Tala om varför Ni anser att domen/beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd även med sådant som Ni anser ha betydelse och som Ni inte tidigare gett in.

- För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom två månader** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. För offentlig part räknas dock tvåmånaderstiden från den dag då domen/beslutet meddelades. (Angående beräkningen av tiden för överklagande, se nedan.)
- Tala om vilken dom eller vilket beslut Ni överklagar genom att anteckna förvaltningsrättens namn och målnummer.
- Uppge person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till Er arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där Ni kan nås för delgivning. Har Ni redan tidigare lämnat dessa uppgifter i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver Ni inte uppges igen.

- Om Ni anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.
- Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av förvaltningsrättens dom/beslut.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

Sista dagen för överklagande är i regel den dag som genom sitt tal i månaden motsvarar den dag Ni fick del av domen/beslutet. Om Ni fick del av förvaltningsrättens dom/beslut t.ex. den 30 juni måste besvärshandlingen ha kommit in senast den 30 augusti. Om Ni fick del av domen/beslutet en dag med ett tal i månaden som inte finns i slutmånaden löper besvärstiden ut på slutmånadens sista dag. Om Ni fick del av domen/beslutet t.ex. den 31 juli måste besvärshandlingen ha kommit in senast den 30 september.

Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Om en part har överklagat beslutet får även motparten ge in ett överklagande, trots att den gällande tiden för överklagande gått ut. Ett sådant (anslutnings-) överklagande ska ges in inom en månad räknat från utgången av den tidigare överklagandetiden. Ett anslutningsöverklagande förfaller om det första överklagandet återkallas eller av annan anledning förfaller. Även när det gäller anslutningsöverklagande krävs prövningstillstånd.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.